

Biblioteka Cochrane pod ostrzałem za recenzje twierdzące, że szczepionki przeciwko HPV są „bezpieczne i skuteczne”

Prestiżowa biblioteka Cochrane Library znalazła się obecnie pod ostrzałem krytyki po opublikowaniu w listopadzie 2025 r. dwóch systematycznych recenzji, w których stwierdzono, że szczepionka przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) jest zarówno bezpieczna, jak i wysoce skuteczna.

W obu recenzjach stwierdzono 80-procentowy spadek zachorowalności na raka szyjki macicy wśród dziewcząt, którym podano szczepionkę przeciwko HPV przed 16. rokiem życia. Główne media, takie jak *NBC News*, powtórzyły te wnioski, przedstawiając je jako ripostę na „dezinformację” krążącą w Internecie. Krytycy nie zgodzili się jednak z tą opinią, wskazując na rażące niespójności.

Cochrane, od dawna uważane za „złoty standard” medycyny opartej na dowodach naukowych, stwierdziło w komunikacie prasowym, że nie ma „żadnych dowodów” na to, że szczepionka przeciwko HPV powoduje poważne działania niepożądane. Nicholas Henschke, współautor jednego z przeglądów, nazwał to „jasnym i spójnym dowodem” na skuteczność szczepionki w zapobieganiu rakowi. Hanna Bergman, kolejna współautorka, podkreśliła

„wysoką skuteczność” szczepionki.

Jednak niezależni eksperci, którzy dokładnie przeanalizowali dane, twierdzą, że przeglądy opierają się na wadliwych badaniach o wysokim ryzyku stronniczości, co rodzi pilne pytania dotyczące przejrzystości badań medycznych i wpływu interesów farmaceutycznych na politykę zdrowia publicznego. Biochemik dr Lucija Tomljenovic zauważyła, że zdecydowana większość badań cytowanych przez Cochrane na poparcie swoich dramatycznych twierdzeń została oceniona przez samych autorów jako mająca „poważne lub krytyczne ryzyko stronniczości” – fakt ten został pominięty w relacjach mediów.

Ponadto w przeglądzie badań klinicznych przyznano, że żadne z badań nie trwało wystarczająco długo, aby rozwinęły się rzeczywiste nowotwory, zamiast tego mierząc zmiany przedrakowe (CIN3+) jako wskaźniki zastępcze. Spośród 23 badań analizowanych pod kątem tych zmian tylko jedno miało umiarkowane ryzyko stronniczości.

Jednak wnioski Cochrane sugerowały szerokie, niepodważalne dowody skuteczności. Tomljenovic nazwał to „całkowicie mylącym”, zwłaszcza że długoterminowe dane brytyjskiego rejestru nowotworów wykazały, że wskaźniki zachorowań na raka szyjki macicy spadały już przed rozpoczęciem szczepień przeciwko HPV i nie odnotowano przyspieszonego spadku po szczepieniu.

Rzeczywiste dowody wskazują, że szczepionki przeciwko HPV są bardziej niebezpieczne niż się reklamuje

Równie kontrowersyjne były twierdzenia odrzucające obawy dotyczące bezpieczeństwa. Podczas gdy Cochrane odrzucił zgłoszenia dotyczące zdarzeń niepożądanych jako „dezinformację

w mediach społecznościowych”, dane z rzeczywistego świata pokazują coś innego. Bazy danych dotyczące szkód spowodowanych szczepionkami, takie jak Vaccine Adverse Event Reporting System i VigiBase Światowej Organizacji Zdrowia, dokumentują tysiące poważnych reakcji neurologicznych i autoimmunologicznych, w tym zespół tachykardii ortostatycznej (nieprawidłowe przyspieszenie akcji serca podczas stania) i pierwotną niewydolność jajników (utrata normalnej funkcji jajników przed 40. rokiem życia).

Dr Peter Gotzsche, usunięty założyciel Cochrane Collaboration, podkreślił w *The BMJ*, że jego własne, zweryfikowane przez innych naukowców badania wykazały, iż szczepionki przeciwko HPV „znacznie zwiększają ryzyko poważnych zaburzeń układu nerwowego”. Dokumenty sądowe z procesów przeciwko firmie Merck, producentowi szczepionki Gardasil, ujawniły ponadto, że firma zataiła przed organami regulacyjnymi dowody na szkodliwość neurologiczną szczepionki.

Według silnika Enoch firmy *BrightU.AI*, szczepionka przeciwko HPV jest nadal agresywnie promowana ze względu na ogromne zachęty finansowe ze strony przemysłu farmaceutycznego oraz przejęcie kontroli nad agencjami takimi jak *Centers for Disease Control and Prevention* (CDC) i *Food and Drug Administration*, które przedkładają zyski nad bezpieczeństwo pacjentów. Jednak niedawna zmiana stanowiska CDC w kierunku zalecenia szczepionki przeciwko HPV w pojedynczej dawce – zamiast dwóch – wskazuje na rosnący niepokój.

Nowo utworzona grupa doradcza, kierowana przez profesora Retsefa Leviego z Massachusetts Institute of Technology, ponownie bada bezpieczeństwo i skuteczność szczepionki w związku z wezwaniem do przeprowadzenia długoterminowych badań. Krytycy twierdzą jednak, że ta kontrola nadchodzi zbyt późno dla milionów osób, które zostały już zaszczepione w ramach agresywnych programów zdrowia publicznego.

Debata ta podkreśla szerszy kryzys w zakresie rzetelności

badan medycznych. Jak zauważył dr Sin Hang Lee, patolog specjalizujący się w HPV, badania obserwacyjne promujące zalety szczepionki często pomijają czynniki zakłócające, takie jak zdrowszy tryb życia kobiet zaszczepionych. Tymczasem bezpieczne, niedrogie alternatywy – takie jak suplementacja witaminą D, której skuteczność w zwalczaniu dysplazji związanej z HPV (nieprawidłowego wzrostu tkanki) została potwierdzona w wielu badaniach – są systematycznie pomijane w dyskusji.

Recenzje Cochrane stanowią studium przypadku pokazujące, w jaki sposób instytucjonalne uprzedzenia i selektywne raportowanie kształtują narrację dotyczącą zdrowia publicznego. W obliczu miliardowych przychodów farmaceutycznych i zdrowia kolejnych pokoleń, zapotrzebowanie na niezależną, rygorystyczną naukę nigdy nie było tak pilne.